

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermo Martini Lutheri de praeparatione ad moriendu[m]

Luther, Martin

Lipsiæ, 1520

VD16 L 6500

Quartodecimo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-33397

luit sceptrum & tyrannis est exactoris, qua sempiternū
pro p̄ctis debitum exigit superasti, quēadmodū accidit
in dieb⁹ Madian. id est, per fidem, per quam Gedeon
sine omni gladio hostes fugauit. ¶ Qū id fecit? Cum
in cruce penderet. Tunc eñi semetipm apparauit, ut esset
triplex imago, nře proponēda fidei, aduersus tres ima-
gines, quib⁹ nos diabolus & nostra natura impugnans
do conant a fide submouere. Idem Christus est viuacis-
sima & immortalis imago, aduersus mortē, quā & p̄tue-
lit, & tñ sua ex mortuis resurrectōe supauit in vita sua
Ipse est imago diuinæ gratiæ aduersus pctm, quod sibi
met imposuit ipse, & p̄ inuictissimā obedientiā suam de-
bellauit. Ipse q̄c est cœlestis imago, ipse inq̄, qui a deo
instar dñnati derelict⁹, postq̄ per omnipotētē charitatē
suā deuicit infernū, ostēdit d. lectissimū se filium esse, &
hoc ipm in possessionem p̄prij iuris nobis oībus con-
tulisse, modo fides nostra nihil hæsitet.

¶ Q VAR TODECIMO. Ex abūdāti, Christus non
solū in semetipso pctm, mortē, & gehennā deuicit, & eā
nobis victoriā vt credam⁹, p̄posuit, sed ad maiore cōsol-
lationē, etiā ipsem etas impugnatiōes q̄s in huiuscemō
imaginib⁹ habemus, p̄tulit atq̄ superauit. Eque ipse ten-
tatus est imaginibus mortis peccati, gehēnæ, sicut nos
Imago mortis p̄posita illi fuit, cum ludei dicerēt, Des-
cedat nūc de cruce. Alios soluos fecit, seiñm saluū faciat.
Ac si dicerēt: Iamia mortē præuides, nihil vltra remedij
est, mori te oportebit. Perinde atq̄ diabol⁹ moriēti hos-
mini mortis effigiē obuersari facit, & terrifica imagina-
tione pauidā concutit naturā. Pcti imaginē obiecerunt
illi, dicēdo: Alios saluos fecit. Si filius dei est, descendat
nunc de cruce &c. tanq̄ dicerēt. Opera eius falsa, ac me-
ræ deceptiōes fuerūt. Nec est dei, sed diaboli fili⁹, cui &
in anima & in corpore addicetus est, Nec vñq̄ boni ali-
quid, sed omnimodā iniquitatē operatus est. Sicut ergo
Iudei has tres effigies Ch̄o adhibebāt inordinate & cō-

B ij

Meliora

mixtum, ita & hō ijsdē imaginibus vno tpe simul & con-
fuse oppugnabīt, vt parū absit, quin aberret ac celeriter
desperet, put dñs expugnationē Hierusalē deplorat, Lu-
ce. xix. q̄ sit ab hostib⁹ cingēda vallo, ne qs exire queat,
(hec est mors) q̄ vndiq̄ irruētib⁹ angustis exercēda sit,
vt nusq̄ quiete cōsistēdi sit loc⁹ (hæc pctā sūt) Tertio, q̄
ad terrā p̄sternēda sit, q̄q̄ lapis sup lapidē non sit relin-
quēdus (hæc gehēna est & desperatio) ¶ Gehennę qq̄
imaginē ei obiectabāt, qñ dicebāt: Confidit in deo, Sine
videam⁹, an liberet eū: dixit eñi, filius dei sum, veluti dis-
cerēt, Gehēna deputat⁹ est, vtpote a deo nequaq̄ prede-
stinatus, sed magis eternaliter reprobat⁹, nihil in hoc ca-
su nec sp̄ fiducia, nec sp̄ proderit, frustra sunt omnia.
¶ Ergo sicut videam⁹ Christū ad oīa verba & terrificas
imagies tacere, nihil cū ijs contēdere, sed pinde, ac si neq̄
audiret neq̄ videret, nihil diluere respōdendo (Nam si
respōdisset, occasiōne illis dedisset graui⁹ & horribilius
vociferādi exagitādiq̄) sed ad solā dilectissimi p̄tis sui
voluntatem respectū habere absolutissimū, adeo vt suę
mortis, pcti, & gehēnę, sibi obiectorę oblitus pro inimi-
cis oret, proq̄ eorum morte, pctō, & gehenna. sic & nos
sinamus easdem imagines irruere & ruere prout volent
aut poterūt, cogitemusq̄ tñmodo vt adh̄creamus diui-
næ voluntati, quæ est, vt in Christo figamur, & firmissi-
me credam⁹, mortē, peccatū, & gehennā nostrā, in ipso,
ppter nos victoriosissime debellata, nihil nobis nocere
poss: vt sic imago Christi sola in nobis sit, atq̄ cum ipo
conferamus tractemusq̄ disputationes.

Prima forma

parametrum boni

¶ QUINTODECIMO. Iā iterū reuertimur ad vene-
rāda sacramēta, eorūq̄ virtutes, vt doceam⁹, quēadmo-
dū utilia sint, & in vsum assumēda. Cui hæc gratia & tē-
pus collata sunt, vt cōfessus & absolutus, eucharistiā p-
cipiat, & sacrā participet vunctionē, is magnā habet occa-
sionē deū amādi, laudādi, eiq̄ gratias agendi, ac letanter
e vita migrandi, si tñ plena consolatione confidat & acc-